

Marcuskerk, Den Haag

18 juli 2021, 10.00 uur

Welkom en mededelingen

Orgelspel

Stilte, met mogelijkheid tot stil gebed

Aanvangslied, **gezongen door de gemeente**: Psalm 47: 1 en 3

Stil gebed

Votum en groet

Aansteken van de kaarsen, door

Kindermoment, waarna de Spoorzoekers naar hun eigen ruimte gaan

Gebed om ontferming en verlichting door Gods Geest

Schriftlezingen: OT: Psalm 104

Voorzangers zingen: Lied 8b (of: ELB 476) : 1,2 , 3 en 4, Zie de zon...

NT: 1 Timoteüs 4: 4 en 5

Voorzangers zingen: Lied 8b: 5, Zie ik de zon...

Preek nav Psalm 104 m.n. vs 31; thema: *de glorie van God (afbeelding)*

Zingen door de gemeente: Lied 985, *Heilig, heilig, heilig, hemelhoog verheven*

Gebeden

Collecten

Voorzangers zingen: Lied 984: 1, 2, 3 en 6, Gezegend die de wereld schept

Zegen, als 'amen' **zingt de gemeente** Lied 452, *Vervuld van uw zegen*

Zusters en broeders,

1. Intro: zorg

Je hebt de beelden vast nog wel op het netvlies: Zuid Limburg – België, Duitsland, dorpje aan de Ahr – kolkend water door de straten, ondergelopen en deels weggespoelde huizen, mensen die geëvacueerd moesten worden, doden... Het zal je maar treffen... Tegen geweld van water geen mens bestand. Verwoestend. Vele doden. En dat vanwege een aantal enorme buien die boven eenzelfde gebied bleven hangen. Volgens sommigen heeft het alles te maken met de gevreesde klimaatverandering. Deskundigen verwachten iets dergelijks over 10, 20 jaar. Nu al tekent de ernst van de situatie. Zorgelijk! Iemand verwoordde het treffend: 'als dit het begin vd klimaatverandering is, dan houd ik mijn hart vast'. Extreem weer, ook in ons land, en dat zo kort na extreme hitte in Canada, > 50C!

2. Klimaatverandering

Het gebeurde in de week dat Eurocommissaris Timmermans grootste plannen van de EU bekendmaakte om tij vd klimaatverandering te keren. 2050 EU energieneutraal, 2035 al geen benzine auto's meer te koop... Deze plannen zullen nog veel discussie geven in de diverse landen en parlementen. Sommigen niet ver genoeg – zie wat er gebeurt; anderen overdreven en veel te snel...

3. Reacties

Hoe ook zal uitpakken, raakt ons allemaal. Hoe op reageren? Tot nu toe heel verschillend.

- a. Jongeren: grote *zorg en angst*, hun toekomst! Klimaatverandering voor groot deel een jongerenbeweging.
- b. Veel bestuurders: Groot probleem, moeten we *managen*, slimme oplossingen voor vinden. Gaat ons lukken... Wij *beheersen* het probleem!
- c. Grote groep, *nuchter en onverschillig*. Natuur is nu eenmaal grillig. Veranderlijk. Altijd zo geweest. Niet overdrijven, aal mijn tijd wel duren...

4. Perspectief Psalm 104

Vanmorgen naast deze verschillende reacties het perspectief van Psalm 104: natuurpsalm! Heel eigensoortig, gelovig perspectief. Perspectief dat niet verlamd,

aanzet tot managen of onverschillig maakt, maar aanzet tot *lofprijzing*. Psalm 104 begint en eindigt precies *hetzelfde als psalm 103: 'looft de Heer mijn ziel'*. Slot nog een extra streep onder met het laatste woord; *Halleluja!*

Goed om gelijk vast te houden: Psalm 104 wil ons leren zo naar de schepping, natuur te kijken, zodat geen angst, ons managen of onverschilligheid maar *verwondering en dankbaarheid* ons hart vullen, *zodat de lofprijzing voor God het wint in ons leven*.

Dat is nog niet zo eenvoudig. Als je het natuurgeweld ziet... Of angst voelt vanwege alle veranderingen in de natuur....

Psalm 104 vraagt *om omdenken, anders kijken, andere focus; bekering noemt de Bijbel dit!*.

Paulus schrijft in zijn brief aan Timoteüs – die twee verzen die we zonet hoorden -: dat het leven, alles wat God geschapen heeft, *'geheiligd moet worden door het woord van God en door het gebed'* (1T.4:5). Hij roept Timoteüs, en ons op om het leven, de natuur, onszelf, te zien en te duiden en om er dankbaar biddend, open, transparant voor God, mee om moet gaan.

5. Glorie van God

Om deze houding, kijk op het leven, op de natuur gaat het in Psalm 104. De psalm bezingt de natuur als schepping. Als kunstwerk van God.

Tekst 31 noemt al wat leeft, de natuur *de luister, glorie, grootheid van de Heer!*

Letterlijk: 'laat de Heer zich verheugen in zijn werken!' Zijn werken: de natuur, dieren, flora en fauna, mensen is zijn kunstwerk, zijn eer en glorie waar God blij van wordt. God verheugt zich in zijn schepping, in al wat leeft. De natuur, de vreugdebron van God. Blij om zijn schepping.

Zo wel eens naar een zonsondergang op het strand gekeken? ***Afbeelding!*** ***Glorie van God, bron van zijn vreugde!*** Vraagt scherpe ogen en een open hart om dit te zien. *Psalm 104 wil ons leren op deze wijze met God mee te genieten van de zonsondergang, van die vlinder in de tuin, en bloem aan de kant van de weg...*

Gaat in deze psalm en tekst niet om wereldvreemd wegdromen uit de harde werkelijkheid van de hitte in Canada en het water in het zuiden. Nee, de tekst is een *oproep en aansporing*. Ze staat in de wensvorm: *laat de Heer, of: moge de Heer zich verheugen in zijn werken!* Een oproep, niet zozeer aan God, maar aan de zangers van dit lied, ook aan ons dus. Ik hoor het als een oproep aan mij, aan ons allemaal

om zo met de natuur om te gaan dat God zich erin kan verheugen. Indringende oproep, appel: ga zo met de natuur om dat God zich in zijn schepping kan verheugen! Lied zet aan tot zelfonderzoek: ga ik, jij, wij, zo met de natuur om dat God blij kan zijn over zijn schepping, of ... ontnem ik, jij, wij Hem de vreugde over zijn kunstwerk door hoe ik met de natuur omga?

6. Inzoomen Psalm 104

Om deze vraag nog wat beter tot ons door te laten dringen is het goed nog even wat scherper in te zoomen op heel de psalm. Het is een prachtig opgebouwd lied

Het *begint en eindigt dus met een oproep de Heer te prijzen: 'Loof/prijs de Heer mijn ziel'*. Deze aansporing is het raam, de omarming van het hele lied. Ons omgang met en kijk op de natuur, op al wat leeft, staat ingeklemd in de oproep om de Heer te loven en te prijzen. Geen onbekende ver verheven scheppergod, maar God de Heer. Over wie een psalm eerder gezongen wordt als een Vader die zich over zijn kinderen ontfermt. Hij is de schepper van al wat leeft! De natuur is het kunstwerk van zijn handen.

Over dit *kunstwerk raakt de psalm niet uitgezongen. In de vs 2b—9 bezingt de psalm hoe God het leven ontrukkt heeft aan de chaosmachten. -> Houvast, juist ook in tijden dat de oerkracht over de aarde raast. Afgelopen week! God zal de chaotische machten bedwingen! De krokus in de winterkou verkondigt het net zoals de zon die na alle regen weer over ons is opgegaan!*

Hoe *prachtig* die aarde wordt *bewoond* bezingt de psalm in het grote middenstuk, *de vs 10-26*. De aarde krioelt van leven: ezels, vogels, gras en gewassen, de mens, bomen, klipdassen, steenbokken en leeuwen. Schepen en een de Leviatan zoeken hun weg op en in het water. Als God het ziet, wordt Hij blij!

Een mooi en bemoedigend detail: vd Leviatan – het oermonster in de zeer – wordt gezegd dat de Heer ermee speelt! In de oudheid waren mensen doodsbang voor de Leviatan. Niets en niemand was er tegen opgewassen, net zomin als wij opgewassen zijn tegen het oergeweld van de natuur. Maar voor God is dat monster een speeltje. Wat een belofte en bemoediging! Hoe de natuur ook raast en stormt, God staat erboven. Zijn schepping, zijn mensen vallen niet uit zijn hand. Aan Hem is de toekomst!

Tot slot maakt de dichter de balans op en zingt hij over de God die de aarde een nieuw gelaat. We zien het elk voorjaar, als voorbode van de nieuwe hemel en de

nieuwe aarde! De chaosmachten zullen de overhand niet hebben. God draagt zelf zorg voor zijn pronkjuweel! Daarom eindigt het lied hooggestemd: *'Prijs de Heer, mijn ziel. Halleluja!'*

7. Lofprijzing

Psalm 104 is geen romantisch lied om in de zomer bij weg te dromen, maar een loflied met een oproep en aansporing. Om scherp te zien en om als mens onze plek te weten. De natuur is niet van ons. Wij zijn er geen heer en meester over. We hoeven haar niet te managen of te redden. Ze staat ook niet in onze dienst. De mens is slechts een van de schepselen van God. In de psalm staat ze in het rijtje van de ezel en de klipdas.

De natuur is ook geen in zichzelf gekeerde onbeheersbare macht. Hoe overweldigend de zon, het water, de Leviatan ook zijn. Ze zijn schepping van God. Ze tonen de glorie en grootsheid van de Schepper die de aarde draagt en vernieuwd.

De psalm roept ons op om de natuur zo te zien en er zo mee om te gaan dat God zich in zijn schepping kan verheugen. En wij, als natuurmensen, zeker ook in deze vakantieweken, op het strand of waar dan ook, genietend bv van een prachtige zonsondergang vol verwondering gaan zingen:

Heilig, heilig, heilig, bron van alle leven,

Bloemen en bomen al wat adem heeft!

U dank al wat leeft! (Lied 985:3)

Amen.